

JERZY ROMANOWICZ

PAP SŁUPSK

SZKOLENIE W WYDZIALE MARYNARKI WOJENNEJ „ALFA” KOMENDY GŁÓWNEJ ARMII KRAJOWEJ

Zagadnienia morskie, w tym sprawy szkoleniowe, stanowiły także przedmiot zainteresowania Armii Krajowej i Delegatury Rządu RP na Kraj. Utworzenie załączka konspiracyjnej Marynarki Wojennej było zasługą nielicznej grupy oficerów, którzy pozostali w Polsce po zakończeniu działań wojennych w październiku 1939 r. lub powrócili do okupowanej Warszawy, unikając z różnych przyczyn niewoli czy internowania. Byli to oficerowie służby czynnej, rezerwy lub w stanie spoczynku. Wśród oficerów ewakuowanych z Kierownictwem Marynarki Wojennej na Wołyń, którym udało się uniknąć niewoli sowieckiej, znaleźli się między innymi: kmdr inż. Mikołaj Berens, kmdr por. inż. Aleksander Rylke, kmdr ppor. Antoni Gniewecki, kmdr ppor. inż. Adolf Zelenay i kpt. mar. int. Bronisław Chybowski. Niektórzy z nich od początku okupacji utrzymywali między sobą ścisłe kontakty. I tak na przykład ppor. mar. inż. Aleksander Potyrała¹, w sierpniu 1940 r. zorganizował wydział okrętowy w Państwowej Szkole Techniczno-Mechanicznej, angażując do pracy kilku oficerów Marynarki Wojennej, mających doświadczenie pedagogiczne. Szkoła ta była kontynuacją Wydziału Budowy Okrętów, uruchomionego w 1936 r. z inicjatywy Kierownictwa Marynarki Wojennej². Zajęcia prowadzili tam m.in.: kmdr inż. Dominik Malecki (zmarł w listopadzie 1941 r.) – teoria okrętu, kmdr inż. Mikołaj

¹ Aleksander Potyrała (ur. 12 X 1902 r. w Grudnej Górnej – zm. 26 XI 1964 r. w Gdańsku), w 1926 r. ukończył wydział okrętowy Politechniki Wolnego Miasta Gdańska. W latach 1930-1933 pracował w Stoczni Modlińskiej jako kierownik techniczny, od maja 1934 do 1939 r. w KMW jako cywilny urzędnik kontraktowy w Szefostwie Służby Technicznej. Po wojnie profesor na Wydziale Budowy Okrętów Politechniki Gdańskiej. W latach 1945-1949 zorganizował i kierował Państwowym Liceum Budownictwa Okrętowego w Gdańsku. Archiwum Muzeum Marynarki Wojennej (dalej cyt. AMMW), Zbiór relacji (dalej cyt. ZR), sygn. 32, A. Potyrała, Wspomnienie dotyczące spraw Marynarki Wojennej, s. 251-255; *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, pod red. J. K. Sawickiego, Gdynia 1996, t. II, s. 610; B. Chrzanowski, A. Gąsiorowski, *Wydział Marynarki Wojennej „Alfa” Komendy Głównej Armii Krajowej*, Toruń 2001, s. 255.

² AMMW, ZR, sygn. 32, A. Potyrała, Wspomnienie dotyczące spraw Marynarki Wojennej, s. 180.